

Delårsrapport 2026

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Utveckling av verksamheten	7
Lagändringar som påverkar nämndens uppdrag	7
Samarbeten med andra nämnder	8
Beredskap, säkerhet och brottsförebyggande arbete	9
Digitaliseringens förutsättningar	10
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	12
Ökad självständighet för äldre Malmöbor	12
Kvalitets- och verksamhetsutveckling	14
Moderna och tillgängliga system samt utveckling av välfärdsteknik	16
Uppföljning av arbetet med Mänskliga rättigheter	18
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen	20
Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt	20
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	20
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	20
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	22
Målområde - En mer jämlik stad	22
Målområde - En god organisation	22
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	22

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	25
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	27
Nämndsmål.....	28
Förbättra upplevelsen av kvalitet i hemtjänsten genom att utveckla styrningen mot tillit och utan minutscheman	28
Malmöbor och deras anhöriga ska uppleva välbefinnande, livskvalitet och trygghet i vardagen genom respektfullt och professionellt bemötande och personcentrering i vården och omsorgen.....	28
Medarbetarna ska uppleva sitt arbete som meningsfullt och känna sig uppskattade och respekterade i sin profession.....	28
Ekonomisk utveckling under året	29
Budgetavvikelse	29
Budgetavvikelser delverksamheter.....	29
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget	30
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	39
Nettokostnadsutveckling.....	39
Analys av nettokostnadsutveckling.....	39
Resultaträkning	40
Uppdatering investeringar 2027	41

Sammanfattning

Utveckling av verksamheten

Viktiga förändringar i socialtjänstlagen har fått genomslag från och med den första juli i år, områdena omfattar den enskildes rätt till fast omsorgskontakt som nu även gäller för de som bor på särskilt boende. Lagen har också utökats med ett språkkrav som syftar till att stärka kvalitet, patientsäkerhet samt öka äldres trygghet och delaktighet i sin vård och omsorg.

Inom ramen för samarbete mellan socialnämnderna har arbetet haft ett särskilt fokus på våld i nära relation genom att utveckla mer samordnade processer. Detta är av stor vikt då förvaltningarna inom detta område möter samma målgrupp. Utbytet med kulturförvaltningen har fortsatt och innebär att Malmöbor på vård- och omsorgsboende kan få tillgång till ett varierat kulturutbud.

Fler e-tjänster för Malmöbor har tagits fram i syfte att öka den digitala tillgängligheten och göra det enklare att ta kontakt med vissa av nämndens verksamheter.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

Nämnden har arbetat med flera olika områden som syftar till att öka möjligheten till självständighet för äldre Malmöbor. Första linjens socialtjänst innebär att Malmöbon ska erbjudas förebyggande, tidigt och flexibelt stöd där det är lätt att komma i kontakt och få individuellt stöd. Arbetssättet där arbetsterapeut och socialsekreterare gemensamt besöker Malmöbor med nya behov av stöd har fortsatt och detta har bidragit till att stärka och bibehålla självständighet. Arbetet med trygghetslarm utan behovsprövning har utvecklats och omfattar nu även Malmöbor som skrivs ut från sjukhus och som behöver trygghetslarm i samband med hemgång.

Forskningsinstitutet RISE har tillsammans med avdelning för hälsa och förebyggande tagit fram en modell som visar möjliga ekonomiska konsekvenser av att individer med mild kognitiv nedsättning (MCI) fördröjer insjuknande i, eller undviker att utveckla, kognitiv sjukdom. Modellen visar att tidiga och förebyggande insatser riktade mot kognitiv hälsa är en strategisk investering som kan bidra till ökad livskvalitet för invånarna, minskat framtida omsorgsbehov och en mer långsiktigt hållbar resursanvändning inom kommunen.

Inom kvalitets- och verksamhetsutveckling har nämnden arbetat med att förbereda inför pilot kring arbetsdifferentiering inom ordinärt boende gällande städinsatser. Inom ordinärt boende har arbetet med kvalitetsregistret Senior alert fortlöpt.

På avdelning för vård- och omsorgsboende har rekrytering skett för att kunna öka grundbemanningen i syfte att möta Malmöbornas ökade vård- och omsorgsbehov samt kunna anvisa till boendeplats efter behov och inte diagnos. I samband med detta har också scheman setts över för att i viss grad kunna fasa ut delade turer.

Ofrivillig ensamhet

För att minska ofrivillig ensamhet hos nämndens målgrupp arbetar nämnden inom fler olika fält och testar löpande nya metoder och arbetssätt för att fler Malmöbor ska nås och kunna ta del av olika insatser. Mötesplatserna främjar social gemenskap, trygghet och hälsa men når inte alla seniorer och det finns därför ett behov av att arbeta uppsökande i områden där mötesplatser saknas. Förvaltningen har identifierat Holma som ett prioriterat område. Nämnden har även utvecklat arbetet mot ofrivillig ensamhet genom en volontärsamordnare som arbetar med att erbjuda volontärskap för äldre Malmöbor. Detta arbete sker i samarbete med bland annat Röda korset, Öppenvårdshuset Gustav och Fritidsförvaltningen. Seniorrådgivaren som anställdes 2025 och som utgår från mötesplats Seniorum i Rosengård har förutom att möta seniorer utvecklat samverkan med bland annat hemtjänst, vårdcentraler, föreningsliv, trossamfund och andra samhällsaktörer.

Mänskliga rättigheter

Utvecklingsarbetet med mänskliga rättigheter och integration av rättighetsperspektivet i ordinarie styrning har resulterat i att samtliga verksamhetsavdelningar integrerat MR-policyn i sina avdelningsplaner utifrån sina respektive uppdrag och förutsättningar. Flera av insatserna i avdelningsplanerna syftar till att stärka delaktighet, självbestämmande, tillgänglighet och jämlikhet för Malmöbor som tar del av äldreomsorgens verksamheter.

Uppföljning av mål

Nämnden har bidragit till kommunfullmäktigemålet för minskade växthusgaser och klimatneutralitet genom en trend av minskat resande och ett förebyggande arbete kopplat till inköp av livsmedel samt till matsvinn. Nämnden följer stadens övergripande arbete utifrån beslutat miljöprogram, energistrategi och att en koldioxidbudget ska inarbetas i Malmö stads ordinarie budgetstruktur. Samtidigt äger inte nämnden de fastigheter inom vilka verksamheten bedrivs och därför följer nämnden de initiativ som tas av berörda nämnder och aktörer.

Nämnden bidrar till målet om attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom systematiskt arbetsmiljöarbete där den årliga uppföljningen identifierade förbättringsområden: att stärka användningen av arbetsplatsträffar (APT), att förbättra hanteringen av de mest komplexa fallen av rättshaveristiskt beteende hos Malmöbor som förvaltningen möter och att vidareutveckla användningen av AGERA, förvaltningens rapporteringssystem för arbetsskador och tillbud. Därutöver har arbetet med att stärka chefers förutsättningar utvecklats genom exempelvis att antalet chefer med fler än 30 medarbetare minskat från 86 till 81 stycken. Personalomsättningen bland chefer var 5,4 procent under årets första hälft, utfallet är att jämföra med 7,2 procent för samma period i fjol.

Nämnden bidrar till en god kompetensförsörjning av sjuksköterskor genom att ha fokus på översyn av arbetssätt och prioriteringar. En viktig inriktning är att öka den patientnära tiden för sjuksköterskorna. Personalomsättningen bland sjuksköterskor uppgick till 12,5 procent under

årets första hälft, vilket är 0,9 procentenheter högre än motsvarande period föregående år.

Nämnden arbetar med att öka antalet tillsvidareanställda undersköterskor i förhållande till antalet tillsvidareanställda vårdbiträden. I mars uppgick andelen undersköterskor till 81,5 procent, vilket innebär att den positiva trenden fortsätter. Utfallet är att jämföra med 79,8 procent i mars 2025. Även den faktiska andelen arbete som utförs av undersköterskor har ökat jämfört med tidigare år. I mars utfördes 71,8 procent av arbetet av undersköterskor, jämfört med 69,8 procent i mars 2025.

Ekonomi

För perioden januari-augusti redovisar nämnden ett överskott på 21 409 tkr. Periodens resultat beror främst på överskott för köp av särskilt boende och korttidsplatser. Det finns även budgetsatsningar såsom utökning av personal samt övriga kostnader som inkommer senare under året och därmed prognostiseras ett nollresultat för helåret.

Den egna verksamheten prognostiserar sammantaget ett underskott om 59 300 tkr för helåret, vilket balanseras av centralt budgeterad buffert samt lägre volymer än budgeterat. Överskottet gällande de lägre volymerna beror bland annat på att antalet ansökningar och placeringar på särskilt boende inte ökat i den takt som förväntats samtidigt som efterfrågan på platser för närvarande varit högre än tillgången. Dock kan behovet tillgodoses inom de lagstadgade 90 dagarna.

Underskottet i den egna verksamheten förklaras främst av ökade personalkostnader och högre kostnader för tekniska hjälpmedel. Måltidsverksamheten påverkas av ökade livsmedelskostnader och sänkta brukarintäkter på grund av konsumentverkets förändrade beräkningsgrund för livsmedelskostnader inför 2026. Totalt för nämnden prognostiseras en minskning av dessa brukarintäkter med 19 000 tkr

Den kommunala hälso- och sjukvården i hemmet möter ett ökat och mer komplext vårdbehov till följd av demografiska förändringar, tidigare utskrivningar från sjukhus och ett större behov av kvalificerad vård i hemmet. Antalet patienter fortsätter att öka samt andelen patienter med mer omfattande vårdbehov, exempelvis avancerad hälso- och sjukvård i hemmet och palliativ vård. Den ökade vårdtyngden medför högre kostnader och är en osäkerhetsfaktor inför budgeten nästa år.

Utveckling av verksamheten

Lagändringar som påverkar nämndens uppdrag

Sedan den 1 juli 2026 har socialtjänstlagen (SoL) utökats med tre nya viktiga områden som påverkar hälsa-, vård- och omsorgsnämnden.

Fast omsorgskontakt inom äldreomsorgen

Kravet på fast omsorgskontakt omfattar nu även personer som bor på särskilt boende. Ändringen innebär att alla boende ska erbjudas en fast omsorgskontakt. Syftet är att öka tryggheten, kontinuiteten och samordningen med hälso- och sjukvården. Inom avdelningen för vård- och omsorgsboende påbörjades under 2025 förberedelser för det nya kravet genom att kartlägga medarbetarnas kompetens samt tydliggöra vad förändringen innebär för verksamheten och det fortsatta arbetet med att uppfylla lagkravet. Under första halvåret 2026 har arbetet fortsatt genom att samtliga dokument kopplade till det tidigare kontaktmannaskapet har setts över och reviderats. De styrande dokumenten har anpassats för att gälla fast omsorgskontakt och säkerställer att verksamheten arbetar i enlighet med lagstiftningens krav.

Språkkrav för personal i äldreomsorgen

Språkkravet ska bidra till en trygg och säker äldreomsorg med god kvalitet, där äldre kan förstå och göra sig förstådda och vara delaktiga i sin vård och omsorg. De språkkunskaper som anges i lagen är inte ett krav för att kunna anställas. Nämnden ska däremot arbeta systematiskt för att säkerställa att medarbetarna har de kunskaper i svenska som behövs i arbetet. Det handlar bland annat om att kunna bedöma språkkunskaper, uppmärksamma behov av stöd och följa upp dessa. För medarbetare som inte når upp till kraven ska det finnas en individuell plan för språkutveckling.

Stärkta insatser för dem som vårdar eller stöder närstående

Socialnämnden ska erbjuda en stödkontakt till den som vårdar eller stöder en närstående. Stödkontakten ska vara en namngiven person som hjälper den anhöriga att hitta rätt stöd, ger information och vägledning samt hjälper till att planera de insatser som kan behövas. Stödet ska kunna bestå av:

- information om rättigheter och samhällsstöd
- vägledning till rätt myndighet eller verksamhet
- individuella stödsamtal
- anhörigrupper
- avlösning och andra stödinsatser utifrån den anhörigas behov.

Mottagandelag

Mottagandelagen ersätter lagen om mottagande av asylsökande (LMA) från 1 oktober 2026. Migrationsverkets huvudansvar för boende och ekonomiskt bistånd (dagersättning och särskilt bidrag) till de som omfattas av lagen kvarstår. Nya ansvarsområden för kommuner med mottagandelagen är att

vid behov stå för hemtjänst, särskilda boendeformer för äldre och personer med funktionshinder samt skyddat boende enligt socialtjänstlagen.

Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och höjd beredskap

LEH - lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap föreslås ersättas av lag om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap (LKRB) vilken förväntas träda i kraft i januari 2027. Utredningen föreslår bland annat att kommuner och regioner med egna resurser ska kunna försörja samhällsviktiga verksamheter under minst två veckor. Nämndens verksamhet kommer omfattas av kravet och förvaltningen har hittills arbetat med att stärka beredskapen. Kontinuitetsplaner har tagits fram för flera av verksamheterna. För övriga beredskapsprodukter pågår analys av behov, placering och användning samt framtagande av rutiner innan beslut kan fattas om eventuell distribution till respektive boende. Under hösten fortsätter arbetet med att analysera behov och ta fram nödvändiga rutiner samt vidareutveckla kontinuitetsplaneringen.

Hälso- och sjukvårdens beredskap

Regeringen föreslår att hälso- och sjukvårdslagen förtydligar kommuner och regioners skyldighet att erbjuda vård och hjälpa varandra vid fredstida kriser, höjd beredskap och katastroftillstånd. Det införs krav på planering för händelser med många skadade samt en skyldighet att lagerhålla sjukvårdsprodukter. Dessutom utvidgas hälso- och sjukvårdspersonals uppgiftsskyldighet till Försvarsmakten under höjd beredskap. Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2026, med lagerhållningsskyldigheten från 1 januari 2027. Ett uppdragsdirektiv har tagits fram med anledning av de kommande lagkraven kring lagerhållning. Under hösten kommer förvaltningen att påbörja en inventering av nuvarande lagerhållning och behov.

Samarbeten med andra nämnder

Nämnden har sedan sitt bildande succesivt utökat sina samarbeten till att omfatta fler områden och fler nämnder i staden. Samarbetena syftar till att skapa bättre förutsättningar för äldre Malmöbor att leva och åldras i staden. En mer omfattande rapportering av samtliga samarbeten görs i samband med årsanalys.

Socialnämnderna

Arbetet med att utveckla samarbetet mellan socialförvaltningarna har fortsatt under perioden. Förvaltningarna har gemensamt identifierat ett antal områden där det finns behov av fördjupad samverkan för att bättre möta behoven hos Malmöbor med komplexa stödbehov och samtidigt säkerställa ett effektivt nyttjande av kommunens resurser.

Som ett första steg har berörda chefer fått i uppdrag att kartlägga och analysera identifierade utvecklingsbehov. Särskilt fokus har lagts på att undersöka behovet av utvecklade och mer samordnade processer kring

våld i nära relation, ett område där flera förvaltningar ofta möter samma målgrupper. För att skapa ett brett underlag för det fortsatta arbetet har berörda enhetschefer genomfört en enkätundersökning för att ta tillvara medarbetarnas erfarenheter och synpunkter. Ett gemensamt arbete med utgångspunkt i enkätundersökningens resultat är planerat under hösten. Parallellt har planering genomförts för träffar på sektionschefsnivå mellan förvaltningarna. Syftet är att stärka relationer, öka kunskapen om varandras verksamheter och skapa bättre förutsättningar för en långsiktig och strukturerad samverkan. Arbetet befinner sig i ett utvecklings- och kartläggningsskede där fokus har varit att identifiera gemensamma utvecklingsområden samt etablera former för fortsatt samarbete.

Kulturnämnden

Äldre Malmöbor deltar i lägre utsträckning än andra åldersgrupper i stadens kulturutbud. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har genom sitt nära samarbete med kulturnämnden kunnat bidra till delaktighet, meningsfulla sammanhang och till att minska social isolering genom att ge tillgång till både fysiska och digitala kulturaktiviteter för äldre. Genom bättre samordning mellan kulturnämndens egna verksamheter och med det fria kulturlivet kan ett brett och kvalitativt utbud erbjudas till alla vård- och omsorgsboenden i offentlig regi via det bokningssystem som infördes under 2025. Under 2026 arbetar nämnderna för att öka antalet kulturupplevelser att kunna boka i bokningssystemet samt för att dagverksamheterna också ska få tillgång till bokningssystemet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Samarbetet med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden kring studie- och yrkesvägledning fortsätter, med fokus på att kartlägga medarbetarnas tidigare utbildning och erfarenhet samt ta fram individuella studievägar och studieplaner mot undersköterska. Som en del i arbetet med att öka andelen undersköterskor prövar nämnden också, i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, en ny form för utbildning av anställda vårdbiträden till undersköterskor. Lärlingsutbildningen kombinerar validering och studier med lärande på arbetsplatsen. Syftet är att bättre ta tillvara medarbetarnas tidigare erfarenhet, stärka kopplingen mellan utbildning och verksamhet samt möjliggöra att en större del av utbildningen genomförs i nära anslutning till det ordinarie arbetet. En första grupp om 16 medarbetare deltar.

Beredskap, säkerhet och brottsförebyggande arbete

Brottsförebyggande arbete

Det utökade kommunala ansvaret kring det brottsförebyggande arbetet i form av kartläggning och behov av åtgärder samt samordning, utgör ett viktigt område för att säkra en god livskvalitet och ett tryggt åldrande i staden. Det brottsförebyggande arbetet ska bidra till ökad trygghet för äldre Malmöbor och därigenom stärka deras självständighet. Under första halvan av 2026 har det brottsförebyggande arbetet utvecklats genom ökad samverkan med etablerade aktörer. Detta har skett bland annat genom

medverkan vid flera trygghetsträffar för seniorer och samverkan med fastighetsägare kring adresser och miljöer som upplevs som otrygga för personal.

Beredskap och säkerhet

Nämnden har sökt statliga medel för kommunal hälso- och sjukvård och socialtjänst (KHOSS) även inför 2026. Syftet är att fortsätta arbetet med att höja beredskapen inom nämnden. Detta ligger i linje med regeringsbeslut för att möta kommande lagkrav på beredskapsområdet.

Arbetet med att ta fram kontinuitetsplaner har skett genom identifiering av de mest kritiska åtagandena inom nämndens verksamhet. Trygghetslarmen bedömdes som det mest kritiska åtagandet till att börja med och därför har en kartläggning kring hur man använder larmen i normalläge och sett över vilka reservrutiner som finns när larmen inte fungerar som de ska. Nästa steg är att ta fram fler reservlösningar där det behövs. Därefter ska reservlösningarna konkretiseras i en kontinuitetsplan som är påbörjad.

Malmö stad har under 2026 arbetat med att ta fram en krigsorganisation. Alla förvaltningar deltar i arbetet med att analysera och planera för hur de ska organisera sig för att kunna fortsätta bedriva verksamhet så långt som möjligt under höjd beredskap och krig. Samtliga avdelningar i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen är involverade i arbetet. Arbetet pågår med att identifiera vilka yrkesgrupper inom respektive avdelning som är kopplade till de kritiska åtagandena. Detta är en del i arbetet med att bedöma vilka verksamheter och ansvarsområden som behöver kunna upprätthållas under olika krigssituationer. Arbetet fortsätter under resten av året.

Digitaliseringens förutsättningar

För att öka tillgängligheten och förenkla kontakten med kommunen har tre nya e-tjänster tagits fram under året. Två av tjänsterna riktar sig till Malmöbor och publiceras under hösten, den tredje riktar sig till socialsekreterare eller biståndshandläggare i andra kommuner och publicerades under våren.

Den första e-tjänsten gör det möjligt för Malmöbor att digitalt lämna inkomstuppgifter och andra ekonomiska underlag samt lämna samtycke till att kommunen hämtar relevanta uppgifter från andra myndigheter. Detta skapar bättre förutsättningar för en korrekt och rättsäker avgiftsberäkning. Den andra e-tjänsten ger Malmöbor som behöver stöd kring hjälpmedel en tydlig digital ingång till kommunen. Genom tjänsten kan den enskilde beskriva sitt behov och vägledas till rätt kontakt och stöd. Den tredje e-tjänsten riktar sig till socialsekreterare och biståndshandläggare i andra kommuner och möjliggör digital ansökan av insatser för personer som vistas tillfälligt i Malmö. Sammantaget bidrar de nya e-tjänsterna till en mer tillgänglig, effektiv och användarvänlig service för både Malmöbor och samverkande kommuner.

Fler än 250 av nämndens medarbetare deltar i stadens utforskande arbete med AI-assistenten Svea, som utvecklas för svensk offentlig sektor genom

ett samarbete koordinerat av AI Sweden. Syftet är att utvärdera hur AI kan stödja medarbetare i textbaserade arbetsuppgifter, exempelvis genom att sammanfatta dokument, ta fram beslutsunderlag, besvara frågor utifrån verksamhetens kunskapskällor samt producera och bearbeta texter. Medarbetarnas erfarenheter bidrar till den fortsatta utvecklingen av lösningen, både gällande funktionalitet och användbarhet. Arbetet omfattar även utvärdering av juridiska förutsättningar, såsom hantering av känsliga personuppgifter och sekretess, vilket ger stöd i nämndens bedömningar av framtida AI-lösningar. Förvaltningen har därför under året arbetat med att ta fram en förvaltningsspecifik vägledning som kompletterar stadens mer generella vägledning för AI. Staden har fått i uppdrag att ta fram en digital basutbildning för AI, den lanseras till hösten och då kommer beslut fattas om den behöver kompletteras och anpassas för nämndens medarbetare.

Förvaltningen har, ur ett strategiskt perspektiv, påbörjat arbetet med att ta fram en tydlig inriktning för AI-arbetet. Arbetet ska omfatta såväl utvecklingen inom AI (AI-trender inom Sverige och grannländer) och även identifiera framtida kompetensbehov bland medarbetare och chefer.

När det gäller AI-trender kommer fokus att ligga på AI-initiativ som kan bidra till att effektivisera verksamheten. Avseende kompetensbehov kommer fokus att riktas mot användning av generativa AI-verktyg.

En kartläggning av den befintliga kunskapsnivån bland chefer pågår för närvarande. Nästa steg är att genomföra en motsvarande kartläggning av medarbetarnas kunskaper och kompetens inom AI.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

Ökad självständighet för äldre Malmöbor

Nya arbetssätt för att skjuta upp behovet av hemtjänst

Avdelning för myndighet och avdelning för hälsa och förebyggande har tagit fram ett förslag på organisering av första linjens socialtjänst.

Organiseringen kräver en förändring av nuvarande avdelningar och deras uppdrag, ett arbete som kommer att fortlöpa under 2026. Förslaget innehåller flera olika delar och är presenterat för förvaltningsledningen.

Utgångspunkten i första linjens socialtjänst är att erbjuda Malmöbon rätt stöd i rätt tid. På så sätt främjas Malmöbornas möjligheter att leva självständigt och undvika eller skjuta upp behov av omfattande stöd. Utformning av insatser ska utformas utifrån socialtjänstlagens intentioner att ställa om verksamheten från akut till förebyggande stöd. Detta innebär att erbjuda förebyggande, tidigt och flexibelt stöd till seniora Malmöbor och deras anhöriga. Arbetet kommer att innebära en förenkling för Malmöbon att komma i kontakt och få individuellt stöd med förvaltningen utan att en specifik ansökan behöver inkomma. Första linjens socialtjänst ska arbeta aktivt och uppsökande för att undvika att Malmöbons behov växer sig stora och arbeta utifrån behov och inte endast utifrån ansökan och utredning.

Gemensamt arbete mellan socialsekreterare och arbetsterapeut

Arbetssättet där arbetsterapeut och socialsekreterare gemensamt genomför nybesök till Malmöbor har fortsatt under perioden. En första uppföljning har genomförts och resultaten visar att arbetssättet bidrar till att stärka Malmöbornas möjligheter att bibehålla sin självständighet genom att behov kan mötas med förebyggande och rehabiliterande insatser i ett tidigt skede. Uppföljningen indikerar även att arbetssättet kan minska behovet av vissa behovsprövade insatser, vilket bidrar till ett mer effektivt resursutnyttjande. Arbetet fortsätter som projekt under resterande del av 2026 och har under sommaren att utökas till ytterligare en sektion inom enheten.

Trygghetslarm utan biståndsbeslut

Arbetet med trygghetslarm utan behovsprövning har vidareutvecklats under perioden. Den nya processen omfattar nu även Malmöbor som skrivs ut från sjukhus och behöver trygghetslarm i samband med hemgång. Arbetet och processen justeras successivt för att säkerställa en effektiv hantering och att de avsedda effekterna uppnås. Sammantaget bedöms förändringen bidra till ökad tillgänglighet för Malmöbon samtidigt som handlägningsresurser frigörs till ärenden med större komplexitet.

Sedan nämnden beslutade att trygghetslarm skulle vara en insats utan behovsbedömning har avdelning hälsa och förebyggande arbetat för att nå Malmöbor som beställer trygghetslarm via e-tjänst genom att erbjuda ett hälsofrämjande samtal. Målgruppen har identifierats som viktig i arbetet

med att skjuta upp behov. I e- tjänsten blir det hälsofrämjande samtalet en del av processen med att få ett larm och inte längre enbart ett erbjudande.

Seniorens hus

Mötesplats Seniorum i Rosengård har under 2026 fortsatt att arbeta i linje med utvecklingen av Seniorens hus. Detta har bland annat gjorts genom införandet av en seniorrådgivare och utveckling av det uppsökande arbetet. Nämnden arbetar fortsatt med lokalsökning i närområdet då mötesplats Seniorum har ett fortsatt stort behov av en ny lokal. Det uppsökande arbete som personalen har genomfört i området har lett till ett ökat antal besökare på mötesplatsen. Den nuvarande lokalen är dock begränsad för aktiviteter för fler personer. Detta visar både på vikten av det uppsökande arbetet och behovet av mötesplatsernas insatser.

Lätt tillgänglig och kunskapsbaserad äldreomsorg

Forskningsinstitutet RISE har tillsammans med avdelning för hälsa och förebyggande tagit fram en modell som visar möjliga ekonomiska konsekvenser av att individer med mild kognitiv nedsättning MCI fördröjer insjuknande i, eller undviker att utveckla, kognitiv sjukdom. Modellen redovisar även potentiella vinster vid olika scenarier av insatsernas effekt, tidsperspektiv och sannolikhet att nyttja kommunala tjänster (som hemtjänst, hemsjukvård och vård- och omsorgsboende).

Analysen hittills visar att förebyggande insatser vid tidig kognitiv svikt har potential att vara både samhällsnyttiga och kostnadseffektiva. Redan en begränsad effekt – exempelvis en minskning med 2 procent av risken att utveckla kognitiv sjukdom – kan ge betydande uteblivna kostnader över tid och bidra till att fler personer behåller sin självständighet längre. Sammantaget talar resultaten för att tidiga och förebyggande insatser riktade mot kognitiv hälsa är en strategisk investering som kan bidra till ökad livskvalitet för invånarna, minskat framtida omsorgsbehov och en mer långsiktigt hållbar resursanvändning inom kommunen.

Hösten 2026 kommer ett antal medarbetare gå en utbildning som livsstilscoacher. Utbildningen hålls av stiftelsen Äldrecentrum och utgår från Fingerstudien men kompletteras med forskning kring riskfaktorer och motivation för följsamhet. Som en del av utbildningen hålls livsstilsprogram utifrån Fingermodellen, coachande samtal och tillgång till en app för Malmöbor som deltagit i utbildningen. Livsstilsprogrammet utvärderas med enkäter före och efter sex och 18 månader.

Dokumentation för att säkerställa effekt

Nya arbetssätt för dokumentation har tagits fram och testats i avdelningen för hälsa och förebyggande för att tillgodose kravet på dokumentation av insatser utan individuell behovsprövning enligt socialtjänstlagen. Dokumentationen innebär bland annat ökad tillgång till statistik och ett systematiserat arbetssätt för att följa den i verksamheten och därigenom kontinuerligt kunna utveckla insatserna. En utmaning med det nya lagkravet om dokumentation är att förvaltningen inte har något verksamhetssystem som stödjer en sådan dokumentation. Förvaltningen undersöker just nu hur andra förvaltningar och kommuner dokumenterar utifrån

dokumentationskravet. Detta för att se om det finns möjlighet att införa ett system som stödjer dokumentation av insatser utan individuell behovsbedömning i väntan på upphandling av nytt verksamhetssystem i förvaltningen.

Identifiering av nya riskgrupper

I början av året har förvaltningens teamsamverkan med Region Skåne gällande personer som diagnostiserats med kognitiv svikt/sjukdom utökats till att omfatta alla vårdcentraler i Malmö, både i regionens och i privat regi. Minnesmottagningen är fortsatt delaktiga i samverkan. För att skapa en lättillgänglig väg in till förvaltningen för vårdcentraler och Minnesmottagningen finns samordnare för personer med nydiagnostiserad svikt/sjukdom på avdelning för hälsa och förebyggande. Den mer omfattande teamsamverkan har inneburit ett ökat inflöde av kontakter till förvaltningen och Malmöbor har kunnat få information tidigt kring vilket stöd som kan erbjudas, både till den enskilde och anhöriga. Detta skapar bättre förutsättningar att identifiera behov tidig och erbjuda förebyggande insatser. Detta har lett till att deltagandet i bland annat avdelningens utbildningar och samtalsgrupper har ökat.

Nya arbetssätt för ökad flexibilitet och likvärdighet inom ledsagning och avlösning

För att skapa en mer sammanhållen planering och likvärdig hantering av beställningar från myndigheten, har både arbetssätt och processer setts över inom ledsagning och avlösning. Förberedelser inför införandet av Lifecare Planering har genomförts vilket har omfattats av planering och anpassning av verksamheten inför det nya verksamhetssystemet. Med införandet av verksamhetssystemet förväntas planeringen av insatser bli mer likvärdiga och bättre kunna tillgodose Malmöbons behov. Utbildning och införande av det nya verksamhetssystemet är planerad till hösten 2026. En kartläggning har påbörjats för att utforska möjligheterna till ökad flexibilitet i utförandet av insatserna. Kartläggningen förväntas vara klar under hösten 2026.

För att kunna tillgodose Malmöbornas behov av dagverksamhet har förvaltningen olika former av verksamheter anpassade efter gästernas aktivitetsnivå och önskemål. För att flödet mellan de olika verksamheterna ska bli så behovsanpassad som möjligt har detta utvärderats under våren 2026. Syftet är att Malmöbon ska kunna lotsas till rätt insats när behoven förändras. När det flödet förbättras kan även beläggningen på dagverksamheterna öka och på så sätt möjliggöra kortare väntetider för Malmöbon. Ett utökat samarbete med färdtjänst och socialsekreterare har påbörjats för att möjliggöra snabbare verkställande av insats för Malmöbon. Ett fortsatt arbete med att säkerställa ändamålsenliga lokaler och basutrustning sker för att möta målgruppens ökade behov av fysiskt stöd och hjälpmedel.

Kvalitets- och verksamhetsutveckling

Arbetsdifferentiering inom ordinärt boende

Under första halvan av 2026 har planeringsarbete genomförts för att till

hösten kunna testa arbetssätt med arbetsdifferentiering gällande städinsatser. Detta är en viktig del i att använda medarbetares kärnkompetens till rätt områden för att säkerställa dels att nämnden är en attraktiv arbetsgivare, dels att nämnden skapar förutsättningar att nå upp till de krav inom socialtjänsten där kompetensen undersköterska är ett krav för fast omsorgskontakt.

Tvärprofessionellt arbetssätt inom ordinärt boende

Under första halvan av året har arbetet med att stärka och utveckla arbetssättet i kvalitetsregistret Senior alert fortsatt i ordinärt boende. I maj hade en tredjedel av hemtjänstsektionerna, tillsammans med hemsjukvården, ett etablerat arbetssätt med Senior alert vilket är en förbättring från föregående år. Ett väl etablerat arbetssätt med Senior alert bygger på samverkan mellan olika yrkesprofessioner, riskbedömningar av hög kvalitet och individanpassade åtgärder som tas fram tillsammans med Malmöboen och följs upp utifrån uppnådd effekt.

Ökad grundbemanning och anvisning efter behov och inte diagnos inom vård- och omsorgsboende

Under första halvåret har avdelningen för vård- och omsorgsboende påbörjat rekrytering för att öka grundbemanningen dag och kväll på samtliga vård- och omsorgsboenden. Satsningen görs för att möta behoven hos de multisjuka äldre med ökade vårdbehov samt den varierande målgruppen utifrån anvisning efter behov och inte efter diagnos. Under 2025 testades anvisning till vårdboende efter behov och inte efter diagnos som ett nytt arbetssätt på två boenden. Under våren 2026 har arbetssättet utvärderats. I nästa steg kommer arbetssättet utökas till de boenden som har både gruppboendeplatser och vårdboendeplatser idag.

Utfasning av delade turer på vård- och omsorgsboende

I samband med att grundbemanningen utökas i avdelningen för vård- och omsorgsboenden ses scheman över i samtliga verksamheter för att minska på antalet delade turer i avdelningen.

Ofrivillig ensamhet

Mötesplatser för gemenskap och delaktighet

Kommunens öppna mötesplatser är viktiga för att främja social gemenskap, trygghet, hälsa och motverka ofrivillig ensamhet. Många seniorer och andra grupper nås inte av den verksamhet som hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen erbjuder. Det finns en potential i att arbeta mer uppsökande i områdena där mötesplatser idag inte är etablerade. Syftet är att utveckla nya former för mötesplatser som stärker inkludering och social hållbarhet i fler områden i staden, genom att skapa flexibla lösningar – så kallad mötesplats i rörelse som ska nå personer i närområdet. Arbetet görs i samverkan med lokala aktörer och genom delaktighet av de seniorer som bor i aktuellt område. Avdelningen har identifierat Holma som ett prioriterat område då det i dagsläget inte finns någon fast mötesplats i närområdet. Under 2026 har avdelningen arbetat med att etablera sig i området och hitta lokala samverkanspartners, bland annat genom samarbete med fritidsförvaltningen samt utfört olika aktiviteter tillsammans med seniorer.

Volontärsamordnare och seniorrådgivare

Avdelning för hälsa och förebyggande har anställt en volontärsamordnare. Syftet är att genom volontärskap hos äldre Malmöbor främja delaktighet och en meningsfull tillvaro. Cirka 140 volontärer har anmält intresse och samarbeten med olika aktörer, exempelvis Röda Korset och Öppenvårdshuset Gustav, har påbörjats och intern samverkan i staden med bland annat biblioteken pågår.

År 2025 anställdes en seniorrådgivare på avdelning för hälsa och förebyggande, vars uppdrag är att minska ofrivillig ensamhet och social isolering bland seniorer. Seniorrådgivaren har utgått från mötesplatsen Seniorum utifrån att denna ska omvandlas till Seniorens hus i Rosengård. Seniorrådgivaren har förutom att möta seniorer i Malmö byggt upp och utvecklat samverkan med både interna och externa aktörer för att tidigt identifiera seniorer i behov av stöd.

Matdistribubtion i ordinärt boende

Förvaltningen har tagit fram en tidplan för införandet av arbetssättet "cook and chill" i förvaltningens tillagningskök för distribution av kyld mat till Malmöbor med hemtjänst. De mest tidskrävande förberedelserna omfattar lokalförändringar i några av förvaltningens tillagningskök för att kunna leverera den dagliga volymen av portioner till Malmöbor med hemtjänst och upprätthålla dagens volym av portioner till vård- och omsorgsboenden. Projektorganisationen genomför kvartalsvisa möten med referensgruppen med representanter från det kommunala pensionärsrådet. Förutsatt att renoveringar av kök kan genomföras enligt plan kommer de första kylda portionerna till Malmöbor kunna distribueras under 2027.

Moderna och tillgängliga system samt utveckling av välfärdsteknik

Förberedelser inför upphandling av nytt verksamhetssystem

Under våren 2026 har en projektorganisation etablerats tillsammans med de två övriga socialnämndernas verksamheter. Syftet är att skapa ett välgrundat underlag inför en upphandling av ett verksamhetsstöd som tillgodoser samtliga tre nämnders behov. Projektorganisationen har framförallt arbetat med att identifiera och analysera de frågeställningar som behöver besvaras i den kommande informationsförfrågan till olika leverantörer på marknaden. Genom informationsförfrågan ges leverantörer möjlighet att beskriva hur deras verksamhetsstöd kan möta de behov och utmaningar som nämnderna har identifierat. Informationen kommer att utgöra ett viktigt underlag inför upphandlingen av ett modernt, sammanhållet och ändamålsenligt verksamhetssystem inom socialtjänst och hälso- och sjukvård. Informationsförfrågan har skickas ut under sommaren och eventuella fördjupande dialoger hålls till hösten.

Parallellt arbetar förvaltningen med att ta fram en målbild för framtidens verksamhetsstöd. Målbilden utgår från individens behov och sammanhållna

processer, där information och digitala stöd används effektivt över organisatoriska och tekniska gränser. Verksamhetsarkitekturen ska stödja ett kunskapsbaserat och informationsdrivet arbetssätt samt skapa förutsättningar för kontinuerlig utveckling och förbättring av verksamheten.

Sensorer och hotellås på vård- och omsorgsboendena

Sensorer är nu i drift på sju vård- och omsorgsboenden och bidrar tillsammans med införandet av digitala trygghetslarm till ökad kvalitet, trygghet och säkerhet i omsorgen. Lösningarna skapar bättre förutsättningar för en trygg och säker omsorg samtidigt som personalen får ett mer ändamålsenligt stöd i det dagliga arbetet. Uppföljningen visar att införandet har fungerat väl och utrullningen fortsätter successivt, med målsättningen att samtliga vård- och omsorgsboenden ska vara anslutna senast 2027.

Införandet av sensorer föregicks av ett pilotprojekt som slutfördes under 2026 med fokus på verksamhetens nytta och användarnas erfarenheter. Syftet var att identifiera hur den digitala lösningen kan bidra till ökad kvalitet, trygghet och säkerhet samt mer effektiva arbetssätt. Utvärderingen visade positiva resultat, vilket lade grunden för den fortsatta utrullningen av sensorer på vård- och omsorgsboendena.

Parallellt med arbetet med sensorer kommer införandet av så kallade hotellås att påbörjas på vård- och omsorgsboendena under hösten 2026.

Förstudie mobila trygghetslarm

Syftet med förstudien är att ta fram ett tillräckligt välgrundat beslutsunderlag för att fastställa inriktningen inför den kommande upphandlingen av trygghetslarm. Förstudien ska beskriva verksamhetens nuvarande behov samt förväntade behov på tre till fem års sikt. Den ska även belysa förutsättningarna för införande av mobila trygghetslarm och analysera vilka konsekvenser detta kan få för arbetssätt, organisation, ekonomi och teknik. Genom detta skapas ett underlag som stödjer beslut om framtida lösningar och utveckling inom området.

Digital hemvård

I september påbörjas en pilot i syfte att utvärdera arbetssätt och nytta med att göra digitala besök hemma hos ett utvalt antal personer med hemtjänst. Ett stort förarbete har genomförts där andra kommuners erfarenheter har varit betydande för förvaltningens kommande arbetsinsats. Inom ramen för piloten testas två olika tekniska lösningar från två leverantörer. Utvärderingen kommer att ske löpande och omfatta teknik, programvara samt upplevelsen hos både Malmöbo och medarbetare.

Införande av läkemedelsautomater

Under hösten påbörjas införandet av läkemedelsautomater inom verksamheten. Det innebär att patienter som idag har hemsjukvård och som själva kan ta sina läkemedel med stöd av en påminnelse, kommer att erbjudas en läkemedelsautomat istället för att invänta hembesök av personal för läkemedelsutdelning. Införandet kommer att ske successivt under de kommande två till tre åren. Syftet är att stärka cirka 500 patienters

självständighet och delaktighet i sin egen vård, samtidigt som risken för läkemedelsavvikelser minskar. Läkemedelsautomaterna bidrar också till att verksamhetens resurser kan användas mer effektivt, vilket skapar bättre möjligheter att planera och prioritera insatser för patienter med större vård- och omsorgsbehov.

Uppföljning av arbetet med Mänskliga rättigheter

Under året har förvaltningen fortsatt utvecklingsarbetet för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter och integrera rättighetsperspektivet i ordinarie styrning och kvalitetsarbete. Arbetet har utgått från Malmö stads policy för mänskliga rättigheter och dess vägledande principer.

Mänskliga rättigheter i avdelningsplanerna

Utvecklingsarbetet har resulterat i att samtliga verksamhetsavdelningar integrerat MR-policyn i sina avdelningsplaner utifrån sina respektive uppdrag och förutsättningar. Sammantaget har rättighetsperspektivet i ökad utsträckning integrerats i verksamheternas ordinarie planering och utvecklingsarbete. Fokus ligger på att stärka Malmöbors delaktighet, tillgänglighet och jämlikhet i vård och omsorg. Avdelningen för myndighet betonar vikten av att ta tillvara Malmöbors kunskaper och erfarenheter. Avdelningen för hälsa och förebyggande arbetar för ökad delaktighet, tidiga förebyggande insatser och utveckling av stödformer. Inom vård- och omsorgsboenden ses mänskliga rättigheter som ett strategiskt utvecklingsområde där den enskildes rättigheter och möjligheter står i centrum. Avdelningen för ordinärt boende har satt upp mål kopplade till mänskliga rättigheter, genomför kompetenshöjande insatser och testar språkstöd för att stärka delaktighet och kommunikation.

Mänskliga rättigheter som en del i kvalitetsarbetet

Utvecklingsarbetet har även fått genomslag i förvaltningens kvalitetsarbete. Inom avdelning för vård- och omsorgsboenden har kvalitetsdialogerna utvecklats mot ett mer analyserande arbetssätt där verksamheterna uppmuntras att reflektera över styrkor, utvecklingsområden och risker utifrån bland annat ett MR-perspektiv. Under dialogerna har enhetscheferna arbetat med att identifiera situationer där det finns risk för brister i mänskliga rättigheter och analyserat hur verksamheten arbetar för att stärka de vägledande principerna i MR-policyn. Dialogerna har bidragit till ökad förståelse för rättighetsperspektivet och skapat samtal om bland annat självbestämmande, delaktighet, integritet och användningen av skydds- och begränsningsåtgärder.

Arbetet har även skapat positiva spridningseffekter i verksamheterna. Rättighetsperspektivet har börjat integreras i fler befintliga processer och flera verksamheter planerar egna kompetensutvecklande insatser inom området mänskliga rättigheter. Utvecklingsarbetet har därmed bidragit till att flytta fokus från enskilda aktiviteter till ett mer systematiskt och långsiktigt arbete.

Mänskliga rättigheter och planer mot islamofobi och afrofobi

Arbetet med de kommunövergripande planerna mot islamofobi och antimuslimsk rasism samt mot afrofobi och antisvart rasism har påbörjats. Förvaltningen har inlett arbetet med att gå igenom planernas innehåll och

identifiera relevanta kopplingar till äldreomsorgens verksamheter. Under 2026–2027 kommer förvaltningsspecifika handlingsplaner att tas fram enligt beslut. Arbetet kommer att genomföras gemensamt och samordnat mellan avdelningarna i förvaltningen för att säkerställa delaktighet, förankring och verksamhetsnära perspektiv.

Fortsatt utvecklingsarbete

Arbetet med att integrera mänskliga rättigheter i förvaltningens styrning och ledning är långsiktigt. Ett fortsatt utvecklingsområde är att ytterligare stärka kopplingen mellan identifierade rättighetsbrister, verksamhetsplanering, intern kontroll och kvalitetsuppföljning för att säkerställa att rättighetsperspektivet blir en naturlig del av förvaltningens ordinarie styrsystem och verksamhetsutveckling.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Växthusgasutsläpp från resor och transporter

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har bidragit till kommunfullmäktigemålet genom en trend av minskat resande, och ett förebyggande arbete kopplat till inköp av livsmedel samt matsvinn. Flera av de indikatorer som följs upp, både kopplat till resande och till växtgasutsläpp från livsmedel, tillgängliggörs för helåret. Eller som i fallet med resor med egen bil så ger uppföljning för helåret mer rättvisande siffror. En helhetsbedömning av utsläppsindikatorerna görs i samband med årsanalysen för 2026.

Flyg

Nämnden har under det första halvåret av 2026 använt flyg vid ett tillfälle, i en riktning, för att möjliggöra studiebesök i Sundsvall. Detta är förenligt med resepolicyen.

Tåg

Total sträcka för första halvåret 2026 är 105 251 kilometer fördelat på 237 resor, vilket kan jämföras med 75 889 kilometer fördelat på 228 resor för samma period under 2026. Detta motsvarar en genomsnittlig reslängd på cirka 44 mil, vilket är en ökning från 33 mil under 2025. Bland resmålen dominerar resor till främst Stockholm följt av Göteborg. Ökat resande med tåg jämfört med flyg ligger i linje med stadens resepolicy, och minskar förvaltningens utsläpp. Trots en ökad genomsnittlig reslängd fortsätter tåg att vara första alternativet vid resor.

Nämnden har under flera år sett en positiv utveckling kopplat till resandet, och har inga indikatorer på att utvecklingen vänder. I de fall där flyg använts har det varit motiverat sett till restid och att undvika övernattningar. Utvecklingen avseende att minska växthusgasutsläppen från resor och transporter bedöms att gå enligt plan. Trenden för tåg- och flygresandet

visar över lag på följsamhet till stadens mötes- och resepolicy.

Reseindikatorer som följs först till årsanalysen

- resor med egen bil
- andel kommunala miljöfordon
- växthusgasutsläpp från fordonsbränsle.

Växthusgasutsläpp från livsmedel

Utsläpp från mat

Nämnden har fortsatt att arbeta för att inköpen och hanteringen av mat sker hållbart. Nämnden har varit delaktig i ett arbete med att ta fram stöddokument för alla förvaltningar i Malmö stad som köper in, tillagar och serverar mat. Detta ska fungera som ett stöd för hållbar mat och hållbara måltider. Beslut om förslaget väntas under 2026, och vidare rapportering sker i årsanalysen.

Nämnden arbetar fortsatt med att planera menyer utifrån brukarnas önskemål, näringsbehov, inköpsregler, avtal och miljömål. Målet är att maten ska bli uppäten, vilket dels leder till ökat välbefinnande, hälsa och god omvårdnad för brukarna, dels till minskat matsvinn. Nämnden arbetar under 2026 med att ta fram en lösning för "cook and chill" i verksamhetens tillagningskök för distribution av kylda måltider till Malmöbor med hemtjänst. Vilken effekt det kan komma att ha gällande matsvinn är för tidigt att säga.

Utvecklingen avseende att minska växthusgasutsläppen från livsmedel bedöms gå enligt plan.

Genomlysning

Malmö stad har som mål att bli klimatneutral senast 2030. Som en del i detta genomförde nämnden tillsammans med arbetsmarknads- och socialnämnden och funktionsstödsnämnden med stöd av miljönämnden en gemensam genomlysning av nämndernas utsläppsprofiler för att kartlägga växthusgasutsläpp och identifiera åtgärder som kan bidra till en hållbar klimatomställning. Arbetet har under 2026 fortsatt med en närmare granskning av kategorin förbrukningsvaror tillsammans med funktionsstödsnämnden. Arbetet redovisas i årsanalysen.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att de indikatorer som följs upp till delårsrapporten. Antalet flygresor fortsätter att vara lågt inom nämnden, och det finns en bra organisation på plats i förvaltningen som kan arbeta aktivt med att förebygga matsvinn.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Nämnden följer stadens övergripande arbete utifrån beslutat miljöprogram, energistrategi och att en koldioxidbudget ska inarbetas i Malmö stads ordinarie budgetstruktur. Vidare ska Malmö försörjas till 100 procent av återvunnen och förnybar energi till år 2030 och arbetet med solcellsnorm på kommunens fastigheter ska fortsätta.

Då nämnden inte äger de fastigheter inom vilka verksamheten bedrivs, följer nämnden de initiativ som tas av berörda nämnder och aktörer. Nämnden verkar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering genom att delta i samverkansforum för gröna avtal och mer energieffektiva lokaler som ansvariga nämnder för fastighetsfrågor och hyresavtal samordnar. Nämnden kommer att ta del av den utveckling som sker i form av uppföljning av gröna hyresavtal. Det har tidigare saknats uppföljning av de gröna bilagorna i hyresavtalen och Malmö stad har genom stadsfastigheter, som också ska genomföra uppföljningen, tagit fram en egen grön bilaga att använda vid förhandlingar om hyreskontrakt.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att nämndens arbete är inriktat på att följa det arbete som sker hos de aktörer som har större rådighet i frågan.

Målområde - En mer jämlik stad

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Nämnden ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete som är

ändamålsenligt anpassat efter verksamhetens förutsättningar och behov. Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) som genomfördes i fjol identifierade följande förbättringsområden:

1. Stärka användningen av APT

Ett nytt metodstöd för den årliga uppföljningen har utvecklats. Under året planeras dessutom en samlingssida med gruppstärkande övningar och annat stödmaterial som kan användas i verksamheterna.

2. Förbättra hanteringen av de mest komplexa fallen av rättshaveristiskt beteende hos Malmöbor som förvaltningen möter

Arbete pågår med att samla och analysera erfarenheter från både pågående och tidigare ärenden för att identifiera framgångsfaktorer och utvecklingsområden. Syftet är att ta fram gemensamma rekommendationer som stärker stödet till chefer och medarbetare i dessa ofta resurskrävande och påfrestande situationer.

3. Vidareutveckla Agera, förvaltningens rapporteringssystem för arbetsskador och tillbud

Utvecklingsarbetet fortsätter med fokus på både struktur och kultur. Målet är att skapa goda förutsättningar för rapportering, lärande och uppföljning av arbetsskador och tillbud, så att risker kan identifieras och förebyggande åtgärder sättas in i ett tidigt skede.

Arbetsmiljöverkets nationella tillsynsinsats inom hemtjänsten har varit en prioriterad och tidskrävande uppgift för förvaltningen, särskilt för avdelningen för ordinärt boende. För att hantera tillsynen har en särskild organisering etablerats och resurser avsatts. Arbetet har medfört värdefulla insikter om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. De erfarenheter som tillsynen genererat kommer att tas till vara i det fortsatta systematiska arbetsmiljöarbetet.

Chefers förutsättningar

Chefers förutsättningar ska stärkas under mandatperioden. Ett centralt mål är att minska antalet chefer med fler än 30 medarbetare. I mars hade 81 chefer fler än 30 medarbetare, jämfört med 86 chefer i mars 2025. Antalet första linjens chefer ökade från 170 till 180 mellan mars 2025 och mars 2026.

Antal medarbetare per chef

Uppföljningen av målet utgår från stadskontorets rapport *Chefers förutsättningar när det gäller antal medarbetare per chef i Malmö stad* och sker genom HR-systemet, där antalet månadsavlönade medarbetare (tillsvidare- och tidsbegränsat anställda) per chef mäts. Denna metod fångar dock inte fullt ut det faktiska ledarskapsansvaret i verksamheten.

Timavlönade medarbetare är exkluderade ur uppföljningen eftersom de har en annan avlöningsform. Inom stora delar av nämndens verksamhet ökar dessutom antalet medarbetare kraftigt under sommarmånaderna till följd av

semestervikariat. Det innebär att chefers faktiska personalansvar ökar väsentligt, både under introduktionsperioden inför sommaren och under den period då vikarierna är i tjänst. Samtliga medarbetare som en chef ansvarar för, oavsett anställnings- och avlöningsform, kräver i olika grad stöd, arbetsledning och administration. Uppföljningen ger därför inte en fullständig bild av chefers faktiska ansvarsområde. Stadskontorets rapport anger inte heller vilken mätmånad som ska användas vid uppföljning av målet om högst 30 medarbetare per chef.

Åtgärder som syftar till att stärka chefstätheten ger inte alltid utslag i uppföljningen. Om exempelvis en chef övertar ansvaret för samtliga timavlönade medarbetare påverkas inte nyckeltalet, eftersom dessa medarbetare inte ingår i mätningen. På motsvarande sätt förutsätter lösningar såsom delat ledarskap att medarbetarna rent systemtekniskt fördelas mellan cheferna för att förändringen ska få genomslag i statistiken.

Sammantaget visar mätningen mot nyckeltalet på en positiv men liten förflyttning samtidigt som de generella förutsättningarna med fler faktorer invägda har ökat mer. Arbetet är dock fortfarande i sin begynnelse.

Personalomsättning bland chefer

Personalomsättningen bland chefer var 5,4 procent under årets första hälft, vilket motsvarar att 13 chefer lämnade sina anställningar i förvaltningen varav en genom pensionsavgång. Utfallet är att jämföra med 7,2 procent samma period i fjol.

Utvecklingsarbete för chefer i förvaltningen

Arbetet med att se över modellen för chef i beredskap, i syfte att förbättra chefers förutsättningar, fortsätter under 2026.

Under hösten startar ledarskapsprogrammet Nya Ledare, som genomförs i samverkan med förskoleförvaltningen. Programmet riktar sig till chefer som varit anställda mellan sex månader och tre år och syftar till att stärka dem i deras ledarroll.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen grundas på att utvecklingen går i rätt riktning inom flera områden, bland annat genom stärkt chefstäthet, minskad personalomsättning bland chefer och pågående förbättringsarbete inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Eftersom flera utvecklingsinsatser fortfarande befinner sig i genomförandefas och utmaningar kvarstår bedöms målet sammantaget delvis förväntas uppnås under 2026.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Sjuksköterska

Nämnden arbetar för en god kompetensförsörjning av sjuksköterskor.

Påbörjade utvecklingsarbeten har fortsatt under året, med fokus på översyn av arbetssätt och prioriteringar. En viktig inriktning är att öka den patientnära tiden.

Personalomsättningen bland sjuksköterskor uppgick till 12,5 procent under årets första hälft, vilket är 0,9 procentenheter högre än motsvarande period föregående år. Totalt avslutade 56 sjuksköterskor sina tillsvidareanställningar inom förvaltningen, varav två på grund av pension. Under samma period tillsvidareanställdes 63 sjuksköterskor.

Övertidsarbetet motsvarade i genomsnitt 1,4 procent av den totala arbetade tiden under årets första hälft, vilket är i nivå med föregående år.

Användningen av extern bemanning ökade under perioden januari till juni och motsvarade 4,8 procent av den totala arbetade tiden för sjuksköterskor, jämfört med 2,8 procent under samma period föregående år. Omräknat till årsarbetare motsvarade den inhyrda bemanningen i genomsnitt 12 heltidsresurser per månad fram till och med maj, att jämföra med sex heltidsresurser under motsvarande period föregående år. Ökningen härrör till avdelning för ordinärt boende.

De bemanningsmässigt kritiska sommarmånaderna juni, juli och augusti har ännu inte utvärderats fullt ut. Utfallet för juni visar dock på ett högre nyttjande av extern bemanning än föregående år, samtidigt som övertidsuttaget var lägre. Mönstret känns igen från tidigare år och illustrerar sambandet mellan användning av extern bemanning och övertidsarbete i egen regi. En högre användning av externa resurser kan bidra till att begränsa övertidsuttaget.

Kostnaden för extern bemanning under januari till juli var 21 494 104 kr, vilket är 39 procent högre än samma period 2025. Utfallet påverkas av att priset för extern bemanning är högre 2025 än 2024.

Undersköterska

Nämnden arbetar aktivt för att öka andelen tillsvidareanställda undersköterskor i förhållande till tillsvidareanställda vårdbiträden. Förhållandet följs genom förändringen i den procentuella andelen undersköterskor av det totala antalet tillsvidareanställda undersköterskor och vårdbiträden. I mars uppgick andelen undersköterskor till 81,5 procent, vilket innebär att den positiva trenden fortsätter. Utfallet är att jämföra med 79,8 procent i mars 2025.

Även den faktiska andelen arbete som utförs av undersköterskor har ökat jämfört med tidigare år. I mars utfördes 71,8 procent av arbetet av undersköterskor, jämfört med 69,8 procent i mars 2025.

Personalomsättningen bland undersköterskor under årets första hälft uppgick till 4,4 procent, jämfört med 5,6 procent samma period 2025. Det motsvarar att 130 undersköterskor avslutade sina tillsvidareanställningar inom förvaltningen, varav 17 genom pensionsavgång. Under samma period rekryterades 172 undersköterskor till tillsvidareanställningar. Från årets början till och med juni har 49 vårdbiträden slutfört sina undersköterskestudier. Ytterligare 45 stycken är i studier första halvåret 2026.

Språkutvecklande insatser

Förvaltningen har under perioden fortsatt arbetet med att stärka medarbetarnas språkliga kompetens och utveckla ett mer språkutvecklande arbetssätt i verksamheterna. En central insats har varit möjligheten för medarbetare att studera svenska som andraspråk på betald arbetstid, på olika nivåer från SFI till gymnasienivå. Under våren har cirka 40 medarbetare påbörjat sådana studier med stöd av studie- och yrkesvägledning.

Parallellt har utbildningsinsatser genomförts för chefer, språkombud och medarbetare med fokus på språkutvecklande arbetsplatser, yrkessvenska och social dokumentation. Arbetet har bedrivits i varierande omfattning inom förvaltningens olika verksamheter, där både kompetensutveckling och lokala utvecklingsinsatser har genomförts.

Förvaltningen har sedan flera år arbetat aktivt med språkutveckling och insatserna har fortsatt att utvecklas under året. Samtidigt kvarstår behovet av att stärka strukturer, processer och arbetssätt för att säkerställa ett långsiktigt och hållbart språkutvecklande arbete på arbetsplatserna. Detta är särskilt viktigt mot bakgrund av de språkkrav som införts inom äldreomsorgen och som ställer ökade krav på arbetsgivarens arbete med medarbetarnas språkliga förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

Ökad förmåga att kompetens- och personalplanera

Andelen timavlönad arbetstid uppgick till 7,1 procent under första halvåret, vilket är i nivå med samma period 2025.

Bland omvårdnadspersonalen motsvarade övertidsarbetet 1,1 procent av den totala arbetade tiden under första halvåret, jämfört med 0,8 procent samma period föregående år. För sjuksköterskor uppgick övertidsarbetet till 1,4 procent, vilket är i nivå med föregående år. De bemanningsmässigt kritiska sommarmånaderna har ännu inte utvärderats.

I samband med att grundbemanningen utökas i avdelningen för vård- och omsorgsboenden ses scheman över i samtliga verksamheter för att minska på antalet delade turer i avdelningen.

Inom ramen för den nya inriktningen av Heltidsresan, Heltidsresan 3.0,

kommer frågan om så kallad minutstyrning att hanteras i dialog mellan parterna. Heltidsresan syftar till att skapa förutsättningar för en hållbar heltidsorganisation genom utvecklade arbetssätt för bemanning, schemaläggning och arbetsmiljö. Centrala parter har enats om att frågor kopplade till minutstyrning ska hanteras inom detta arbete.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2026 delvis förväntas uppnås. Bedömningen baseras på den sammanvägda utvecklingen av de redovisade indikatorerna under det första halvåret.

Bedömningen grundas på att flera indikatorer utvecklas i positiv riktning, bland annat ökad andel undersköterskor, minskad personalomsättning bland undersköterskor samt fortsatta kompetens- och språkutvecklande insatser. Samtidigt kvarstår utmaningar i kompetensförsörjningen, med exempelvis en användning av extern bemanning som överstiger användningen samma period i fjol. Sammantaget bedöms därför målet delvis förväntas uppnås under 2026.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Uppföljningen av målet utgår från Socialstyrelsens brukarundersökning vars resultat kommer i början av oktober och uppföljningen av målet sker därför till årsanalysen.

Nämndsmål

Förbättra upplevelsen av kvalitet i hemtjänsten genom att utveckla styrningen mot tillit och utan minutscheman

Arbetet med att stärka kvalitet, delaktighet och tillit inom ramen för Malmömodellens arbete har fortsatt. Särskilt fokus har legat på att vidareutveckla arbetet med besöksuppföljningen som ett verktyg för att säkerställa att tiden för genomförandet av insatserna motsvarar den enskildes aktuella behov. Genom en ökad gemensam förståelse skapas mervärde för både Malmobon, medarbetare och verksamhet.

Även arbetssättet med frekvensmodellen har fortsatt att utvecklas och förbättras och sker i nära samarbete med avdelning myndighet. Syftet är att stärka den enskildes inflytande, minska onödig administration och skapa ökad flexibilitet i utförandet av insatser utifrån den enskildes behov.

Malmöbor och deras anhöriga ska uppleva välbefinnande, livskvalitet och trygghet i vardagen genom respektfullt och professionellt bemötande och personcentrering i vården och omsorgen

Uppföljningen sker i huvudsak genom Socialstyrelsens brukarundersökning och följs därför upp till årsanalysen,

Medarbetarna ska uppleva sitt arbete som meningsfullt och känna sig uppskattade och respekterade i sin profession

Uppföljning sker i huvudsak genom medarbetarenkät under hösten och redovisas i årsanalys.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-2 681 439	-4 084 392
Kommunbidrag	2 702 848	4 084 392
Resultat (budgetavvikelse)	21 409	0

Viktiga förklaringar

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar	Budgetavvikelse perioden	Prognos helår
Ordinärt boende	-24 366	-44 900
Särskilt boende inkl. korttid	5 972	13 300
Hälsa och Förebyggande	3 606	5 200
Myndighet	1 817	-300
Gemensam verksamhet och Stab	34 380	26 700
Summa budgetavvikelser	21 409	0

Förändringar jämfört med ekonomisk prognos

Viktiga förändringar jämfört med ekonomisk prognos	Belopp
Ordinärt Boende	-4 400
Särskilt boende inkl. korttid	-200
Hälsa och Förebyggande	2 800
Myndighet	-300
Gemensam verksamhet och Stab	2 100
Summa förändringar	0

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Inventarier/Lokalanspassningar	30 000	45 000	15 000
Summa investeringar	30 000	45 000	15 000

Budgetavvikelser delverksamheter

Verksamhetsmått

	Prognos	Budget	Avvikelse
Antal platser, särskilt boende per månad	1 891	1 931	-40
Antal timmar/månad, ordinärt boende exklusive larm	174 351	174 000	351
Antal platser, korttid per månad	125	145	-20
Antal timmar ledsagning per månad	6 358	7 000	-642
Antal timmar avlösning per månad	421	600	-179
Antal dagar dagverksamhet per månad	1 770	1 835	-65

Verksamheter

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Särskilt boende inkl kortid	1 887 564	1 900 864	13 300
Ordinärt boende	1 607 639	1 562 739	-44 900
Hälsa och förebyggande	122 683	127 883	5 200
Myndighet	162 787	162 487	-300
Övrig gemensam verksamhet och staben	303 719	330 419	26 700
Summa	4 084 392	4 084 392	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Totalt nämnden

För perioden januari-augusti redovisar nämnden ett överskott på 21 409 tkr. Periodens resultat beror främst på överskott för köp av särskilt boende och korttidsplatser. Det finns även budgetsatsningar såsom utökning av personal samt övriga kostnader som inkommer senare under året och därmed prognostiseras ett nollresultat för helåret.

Den egna verksamheten prognostiserar sammantaget ett underskott om 59 300 tkr för helåret, vilket balanseras av centralt budgeterad buffert samt lägre volymer än budgeterat. Överskottet gällande de lägre volymerna beror bland annat på att antalet ansökningar och placeringar på särskilt boende inte ökat i den takt som förväntats samtidigt som efterfrågan på platser för närvarande varit högre än tillgången. Dock kan behovet tillgodoses inom de lagstadgade 90 dagarna.

Underskottet i den egna verksamheten förklaras främst av ökade personalkostnader och högre kostnader för tekniska hjälpmedel. Måltidsverksamheten påverkas av ökade livsmedelskostnader och sänkta

brukarintäkter på grund av konsumentverkets förändrade beräkningsgrund för livsmedelskostnader inför 2026. Totalt för nämnden prognostiseras en minskning av dessa brukarintäkter med 19 000 tkr.

Särskilt boende inklusive korttidsverksamheten prognostiserar ett överskott på 13 300 tkr. Myndigheten prognostiserar ett överskott på 23 300 tkr medan egen verksamhet prognostiserar ett underskott på 10 000 tkr. Under året finns ett överskott hänförligt till färre externa placeringar på särskilt boende och korttidsboende än budget. Detta då efterfrågan av särskilda boende platser är högre än tillgången och behovet av korttidsplatser har minskat. Underskottet inom den egna verksamheten beror främst på personalkostnader, tekniska hjälpmedel samt livsmedelskostnader. HSL-enheten prognostiserar ett underskott på sjuksköterskeverksamheten på 4 150 tkr kopplat till ökad vårdtyngd.

Ordinärt boende prognostiserar ett underskott på 44 900 tkr. Myndigheten prognostiserar ett överskott på 6 100 tkr medan egen verksamhet prognostiserar ett underskott på 51 000 tkr. Myndighetens överskott beror på högre brukarintäkter än budgeterat samt ett överskott på budgeten för utskrivningsklara på SUS. I egen verksamhet prognostiserar hemtjänsten ett underskott på 17 300 tkr och där fortlöper arbetet med ett flexibelt nyttjande av resurser. Inom Hälso- och sjukvård i hemmet har sjuksköterske-verksamheten ett underskott på 34 000 tkr då både antalet patienter och timmarna per patient ökar. En genomlysning av HSL-verksamheten pågår och ersättningsmodellen utreds inför budget 2027.

Den kommunala hälso- och sjukvården i hemmet möter ett ökat och mer komplext vårdbehov till följd av demografiska förändringar, tidigare utskrivningar från sjukhus och ett större behov av kvalificerad vård i hemmet. Antalet patienter fortsätter att öka samt andelen patienter med mer omfattande vårdbehov, exempelvis avancerad hemsjukvård och palliativ vård. Den ökade vårdtyngden medför högre kostnader och är en osäkerhetsfaktor inför budgeten nästa år.

Centralt budgeterade medel uppgående till 27 000 tkr redovisas som ett överskott på årsbasis. En stor del av detta överskott kan förklaras av förvaltningens buffert.

Särskilt boende inklusive korttidsboende

Myndighetens volymer utfall

För köp av verksamhet inom särskilt boende inklusive korttid redovisas totalt ett överskott på 17 026 tkr för perioden.

Utfallet av antal platser inom särskilt boende är 1 886 platser vilket är 45 platser färre än budgeterat. Detta genererar ett överskott på 12 525 tkr för perioden. Volymer i inom särskilt boende har ökat löpande under året från 1856 platser i januari till 1 901 platser i augusti. Överskottet beror på att antalet ansökningar och placeringar på särskilt boende inte ökat i den takt som förväntats samtidigt som efterfrågan på platser varit högre än

tillgången.

Utfallet för korttidsboende är i genomsnitt 120 platser per månad vilket är 25 färre än budgeterat. Detta genererade ett överskott på 4 501 tkr. Detta beror bland annat på en ökad samsyn inom avdelningen Myndighet kring bedömningen av rätten till korttidsplats, tydligare målsättningar med vistelsen och att samtliga beslut följs upp innan de löper ut. Arbetet med att höja beläggningen inom vård och omsorgsboende samt effektivisera inflyttningsprocesserna har också bidragit till det minskade behovet av korttidsplatser. All placering av korttid har under året skett på förvaltningens egna korttidsboenden vilket innebär att budgeten för privata vårdgivare inte har använts. Medelvistelsetiden på korttid har också minskat något sedan 2025 vilket också bidrar till att antalet placeringar varit färre än budgeterat.

Myndighetens volymer prognos

För köp av verksamhet inom särskilt boende inklusive korttid prognostiseras ett överskott på 23 300 tkr.

Helårsprognosen för antal platser inom särskilt boende är 1 891 platser vilket är 40 platser färre än budgeterat. För helåret förväntas därför ett överskott på 17 400 tkr. Detta beror dels på att antalet ansökningar och placeringar på särskilt boende inte ökat i den takt som budgeterats samtidigt som efterfrågan på platser beräknas fortsatt vara högre än tillgången. Det är främst antalet tillgängliga platser på gruppboende som fortsatt beräknas vara färre än önskvärt. Det är en ökad efterfrågan av platser för åldersgruppen 65-74 år. Dessa brukare har ofta mer komplexa behov än andra grupper.

Förvaltningen har löpande en översyn kring behovet av vårdboende respektive gruppboendeplatser vilket under flera år har medfört konverteringar av vårdboendeplatser till gruppboendeplatser. Ett nytt arbetssätt har sedan hösten 2025 testats på två vård och omsorgsboenden där placering sker utifrån individens behov snarare än diagnos. Under våren 2026 har förvaltningen beslutat att implementera arbetssättet i ordinarie process för att säkerställa att individens behov i större utsträckning styr valet av boendeform samt möjliggöra ett mer flexibelt och effektivt nyttjande av befintliga boendeplatser.

I prognosen ingår en minskning av brukarintäkter för mat - och boendeabonnemanget för externa placeringar. Dessa har minskat i storleksordningen 4 000 tkr på helårsbasis till följd av konsumentverkets förändrade beräkningsgrund för livsmedelskostnader inför 2026.

Prognosen för korttidsboende är i genomsnitt 125 platser per månad för helåret vilket är 20 platser färre än budgeterat. Detta förväntas generera ett överskott på 5 900 tkr för helåret. Detta beror bland annat på en ökad samsyn inom avdelningen Myndighet kring bedömningen av rätten till korttidsplats, tydligare målsättningar med vistelsen och att samtliga beslut följs upp innan de löper ut. Arbetet med att höja beläggningen inom vård och omsorgsboende samt effektivisera inflyttningsprocesserna har också bidragit till det minskade behovet av korttidsplatser.

Även under resterande del av året beräknas i princip all placering av korttid ske på förvaltningens egna korttidsboenden vilket genererar ett överskott på budgeten för privata vårdgivare. Medelvistelseiden på korttid beräknas även resterande del av året vara lägre än 2025 vilket bidrar till att antalet placeringar blir färre än budgeterat. Antalet brukare på korttid har dock ökat under sommaren och förväntas att ligga kring 135 platser resterande del av året.

Egen verksamhet utfall

Avdelningen för Vård- och omsorgsboende redovisar för perioden ett underskott på 11 054 tkr.

HSL-enheten redovisar ett underskott på 6 031 tkr. En del av underskottet, 3 708 tkr, avser personalkostnader. Målgruppen äldre och sköra har över tid fått en ökad vårdtyngd, vilket har medfört ett större behov av bemanning. Till skillnad från tidigare behöver i princip varje frånvarande sjuksköterska nu ersättas, då verksamheten har mindre flexibilitet att hantera frånvaro inom befintliga resurser. Detta har lett till ökade kostnader för bland annat övertid och inhyrd personal. Löneutvecklingen för bland annat fysioterapeuter och arbetsterapeuter har överstigit tilldelat budgetutrymme för året, vilket ytterligare bidrar till underskottet. Resterande del av underskottet, 2 323 tkr, avser kostnader för tekniska hjälpmedel. Kostnadsökningen förklaras främst av ökade driftkostnader inom Hjälpmedelscentrum samt generella prisökningar på hjälpmedel.

Måltidsenheten redovisar ett underskott på 3 770 tkr, vilket i sin helhet förklaras av livsmedelskostnader. Avgiften för mat- och boendeabonnemang sänktes mellan 2025 och 2026 till följd av Livsmedelverkets förändrade beräkningsmodell och inte på grund av sjunkande livsmedelspriser. Den nya beräkningsmodellen fångade inte heller äldre personers högre näringsbehov och ökade kostnader för livsmedel. Avgiftssänkningen för mat – och boendeabonnemang medförde minskade intäkter för avdelningen med cirka 15 000 tkr, varav omkring 10 000 tkr avsåg Måltidsenheten.

Boendeenheterna visar sammantaget ett underskott på 2 993 tkr. En del av underskottet, 1 284 tkr kopplas till personalkostnader då året har präglats av höga kostnader för bland annat hög korttidssjukfrånvaro. Avdelningen har tilldelats medel för en utökad grundbemanning, vilken beräknas vara fullt implementerad under året. Resterande del av underskottet kopplas till övriga kostnader, där bland annat kostnader för livsmedel och tekniska hjälpmedel har varit högre än budgeterat utrymme. Den genomsnittliga beläggningen har hittills i år uppgått till cirka 96% jämfört med budgeterade 97%.

Korttidsenheten redovisar ett underskott på 750 tkr. Underskottet finns inom övriga kostnader, där bland annat kostnader för tekniska hjälpmedel varit högre än budgeterat utrymme. Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal visar däremot ett överskott på grund av den lägre beläggningen. Den genomsnittliga beläggningen har under perioden uppgått till cirka 88%, vilket understiger den budgeterade nivån på 97%.

Övergripande ledning och stabsfunktioner inom vård- och omsorgsboende redovisar ett överskott med 2 490 tkr till följd av lägre kostnader än budgeterat.

Egen verksamhet prognos

Avdelningen för Vård- och omsorgsboende prognostiserar sammantaget ett underskott på 10 000 tkr för helåret.

HSL-enheten prognostiserar ett underskott på 7 650 tkr. En del av underskottet, 4 150 tkr, avser personalkostnader. Enheten arbetar fortsatt med att säkerställa en ändamålsenlig grundbemanning och minska behovet av inhyrd personal. Resterande del av underskottet, 3 500 tkr, hänförs till tekniska hjälpmedel och förklaras främst av generella prisökningar samt ökade driftkostnader inom Hjälpmedelscentrum.

Måltidsenheten prognostiserar ett underskott på 6 500 tkr. Underskottet är helt hänförligt till livsmedelskostnader. Avgiften för mat- och boendeabonnemang sänktes mellan 2025 och 2026 till följd av Livsmedelverkets förändrade beräkningsmodell och inte på grund av sjunkande livsmedelspriser. Den budgeterade kostnadsnivån bedöms inte vara tillräcklig för att täcka verksamhetens faktiska kostnader för att säkerställa näringsriktiga måltider av god kvalitet för äldre.

Boendeenheterna inklusive korttidsenheten prognostiserar ett underskott på 1 900 tkr avseende övriga kostnader som beräknas överstiga budgeterat utrymme. Arbetet med att implementera den utökade grundbemanningen fortsätter under hösten. Avdelningen fortsätter arbetet med att erbjuda flexibla boendeplatser för att upprätthålla en hög belägningsgrad och möta Malmöbornas behov av vård- och omsorgsboende.

Övergripande ledning och stabsfunktioner inom särskilt boende prognostiserar ett överskott om 6 050 tkr, till följd av lägre kostnader än budgeterat.

Ordinärt boende

Myndighetens volymer utfall

För köp av verksamhet inom ordinärt boende redovisas totalt ett överskott på 7 834 tkr, framför allt på högre brukarintäkter än budgeterat samt ett överskott på budgeten för utskrivningsklara på SUS.

Utfallet av antal hemtjänsttimmar under perioden är i genomsnitt 173 338 timmar jämfört med budgeterade 174 000 timmar. Hemtjänsttimmarna har ökat under året från 170 872 timmar i januari till 177 016 timmar i augusti.

Det är främst en ökning av insatserna måltider och personlig omvårdnad som bidrar till ökningen av antalet timmar.

Myndighetens volymer prognos

För köp av verksamhet inom ordinärt boende prognostiseras totalt ett överskott på 6 100 tkr.

Helårsprognosen för antal beviljade timmar inom ordinärt boende förväntas hamna på 174 351 timmar per månad vilket är 351 timmar fler än budgeterade 174 000 timmar. Det är främst en ökning av insatserna måltider och personlig omvårdnad som bidrar till ökningen av antalet timmar.

I genomsnitt beräknas 5 400 brukare ha beslutade insatser inom hemtjänsten vilket är något färre än budgeterade 5 410 brukare. Om man inkluderar även de som bara har larm blir siffran 8 750 mot budgeterade 8 565 brukare.

Det prognostiserade överskottet beror framför allt på högre brukarintäkter än budgeterat samt ett överskott på budgeten för utskrivningsklara på SUS.

Egen verksamhet utfall

För perioden har verksamheten i Ordinärt boende ett underskott på 32 200 tkr.

Hemtjänsten har ett underskott på 15 270 tkr.

Utvecklingen av de beviljade SOL-timmarna, som påverkar verksamhetens intäkter, har från årets början legat något under vad som budgeterats men från juni till augusti månad har timmarna ökat med drygt 5 000. Det är en ökning av brukare jämfört med samma period förra året men det är framför allt antalet beviljade insatser per brukare som ökar. Flexibiliteten i organisationen är en förutsättning för omställning av förändrade volymer och arbete pågår kontinuerligt i syfte att säkerställa en hållbar bemanning fullt ut i verksamheten. Arbetet omfattar bland annat införande av enhetliga scheman, översyn av områdesindelning, samt genomgång av besöksplaneringen. Arbetet med att vidareutveckla Malmömodellen för kontinuitet inom sektionerna fortsätter och avdelningen arbetar med kvalitativ bemanning i syfte att bland annat öka andelen undersköterskor, minska andelen timanställda samt säkerställa ett effektivt resursutnyttjande. Andelen undersköterskor (av brukarnära personal) har ökat jämfört med motsvarande period föregående år. Förändringen är positiv men innebär även ökade personalkostnader. Sommaren har utifrån det ekonomiska perspektivet varit stabil och följer prognosen. Periodens underskott motsvarar 1,9% av hemtjänstens intäkter för perioden.

HSL verksamheten består främst av sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och kostnader för tekniska hjälpmedel. Sammantaget visar utfallet här ett underskott på 26 202 tkr, varav sjuksköterskeverksamheten står för underskott motsvarande 21 989 tkr.

De ökade kostnaderna avser framför allt det ökade behovet av sjuksköterskor. Utifrån analysverktyget KUBEN framgår att behovet av antalet årsarbetare gällande sjuksköterskor har ökat med ca 30 under perioden januari till juli. Trots en budgetförstärkning på 20 Mkr (helår) har utvecklingen inneburit en fortsatt hög kostnadsutveckling. Personalomsättningen gällande sjuksköterskor uppgick under perioden till 14,8% (motsvarande för alla yrkeskategorier i hela avdelningen är 8,1%). Under perioden har 42 personer anställts och 34 avslutat sina anställningar.

Varje nyanställning kräver en månads bredvid gång, vilket för perioden motsvarar merkostnader om totalt 42 månadslöner. Kostnader till externa bemanningsföretag har ökat jämfört med föregående år vilket framför allt är kopplat till kvällsbemanningen inom sjuksköterskeverksamheten där ca 26% av bemanningen är extern.

Rehabverksamheten har ett underskott på 244 tkr vilket huvudsakligen förklaras av årets löneavtal som överstiger budgeterat utrymme. Tekniska hjälpmedel har ett underskott på 3 973 tkr framför allt till följd av prisökningar samt ökade driftskostnader inom Hjälpmedelscentrum.

Administration och övergripande kostnader inom ordinärt boende har ett överskott för perioden på 9 272 tkr. I budget finns utrymme för ett utökat antal sektionschefer med helårseffekt, i syfte att minska antalet medarbetare per chef. Rekrytering har skett succesivt under året vilket genererar ett överskott på 2 832 tkr för perioden. I perioden finns även ett utrymme med 2 667 tkr till ett pilotprojekt avseende städning hos brukarna inom hemtjänsten, inga medel har tagits i anspråk för detta. Ett utrymme motsvarande 1 336 tkr för inköp av arbetsskor ingår i överskottet och inköpen planeras ske under hösten. Resterande överskott avser framför allt lägre kostnader för lokaler med tillhörande drift.

Egen verksamhet prognos

För helåret prognostiseras ett underskott på 51 000 tkr.

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott på 17 300 tkr. Intäkterna baseras på antalet beviljade SOL-timmar som kan variera mellan månaderna. Prognosen förutsätter inga större fluktuationer under årets resterande månader. Helårsprognos för hemtjänsten motsvarar en negativ avvikelse med ca 1,6% i förhållande till förväntade intäkter

HSL verksamheten som omfattar sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter samt kostnader för tekniska hjälpmedel prognostiserar sammantaget ett underskott på 42 700 tkr, varav sjuksköterskeverksamheten står för underskott motsvarande 34 000 tkr.

Personalomsättningen bland sjuksköterskor förväntas kvarstå under de resterande månaderna. Kostnader till externa bemanningsföretag förväntas fortgå utifrån rekryteringssituationen. Utvecklingen av det ökade behovet av sjuksköterskor förutsätts kvarstå under årets sista månader. En genomlysning av HSL-verksamheten pågår och förväntas bidra till en mer effektiv resursanvändning.

Rehabverksamheten har ett prognostiserat underskott på 1 700 tkr vilket huvudsakligen förklaras av årets löneavtal som överstiger budgeterat utrymme. För tekniska hjälpmedel prognostiseras ett underskott med 7 000 tkr, till följd av prisökningar samt ökade driftskostnader inom Hjälpmedelscentrum.

Administration och övergripande kostnader inom ordinärt boende prognostiserar ett överskott på 9 000 tkr. I budget finns utrymme för ett utökat antal sektionschefer med helårseffekt, i syfte att minska antalet

medarbetare per chef. Rekrytering sker succesivt under året vilket i år genererar ett överskott på 3 100 tkr. Pilotprojekt avseende städning hos brukare har ännu inte påbörjats och genererar ett överskott med 4 000 tkr. Resterande överskott avser framför allt lägre kostnader för lokaler med tillhörande drift.

Hälsa och förebyggande

Myndighetens volymer utfall

För köp av verksamhet inom hälsa- och förebyggande redovisas ett utfall på 2 501 tkr för perioden.

Antalet brukare för de förebyggande insatserna har minskat de senaste åren. Antalet beviljade timmar inom ledsagning hamnar på i genomsnitt 6 250 timmar per månad mot budgeterade 7 000 timmar. För avlösning 406 timmar mot budgeterade 600 timmar. Behovet av avlösning och ledsagning har fortsatt minska på grund av en ökad samsyn avseende bedömning av skälig levnadsnivå, tydligare målsättningar med avlastande och sociala insatser samt att alla beslut följs upp innan de löpt ut. Avdelning för myndighet har arbetat med att följa rättspraxis, omvärldsbevaka samt fokusera på helhetsbedömningar av individens behov.

Antal beslutade dagar på dagverksamhet är 1 741 dagar per månad mot budgeterade 1 835 dagar.

Myndighetens volymer prognos

För köp av verksamhet inom hälsa- och förebyggande prognostiseras totalt ett överskott på 3 500 tkr.

Prognostiserat antal beviljade timmar inom ledsagning hamnar på i genomsnitt 6 358 timmar per månad mot budgeterade 7 000 timmar. För avlösning 421 timmar mot budgeterade 600 timmar. Behovet av avlösning och ledsagning beräknas fortsatt ligga under budgeterat antal timmar på grund av en ökad samsyn avseende bedömning av skälig levnadsnivå, tydligare målsättningar med avlastande och sociala insatser samt att alla beslut följs upp innan de löpt ut. Avdelning för myndighet har arbetat med att följa rättspraxis, omvärldsbevaka samt fokusera på helhetsbedömningar av individens behov. En viss ökning av antalet timmar förväntas under resterande del av året.

Antal beslutade dagar på dagverksamhet prognostiseras till 1 770 dagar per månad mot budgeterade 1 835 dagar.

Egen verksamhet utfall

Avdelningen för Hälsa och förebyggande redovisar för perioden ett överskott på 1 105 tkr.

Avlösning och ledsagning genererar för perioden ett underskott på ca 460 tkr. Ett lägre uppdrag jämfört med planerat genererar ett underskott gällande intäkter på 2 190 tkr. Med rådande heltidsorganisation tar det

längre tid att anpassa bemanningen utifrån nivån på uppdraget.
Personalkostnaderna genererar för perioden ett överskott på 1 730 tkr.

Övrig förebyggande verksamhet genererar under perioden ett överskott på 1 565 tkr kopplat till tjänster under rekrytering.

Egen verksamhet prognos

För helåret prognostiseras ett överskott på 1 700 tkr.

Förvaltningens mötesplatser och dagverksamheter förväntas bedriva verksamhet inom sina ekonomiska ramar. Beläggningen på dagverksamheterna är fortsatt hög med ett genomsnitt för januari till augusti 2026 på 99% jämfört med beläggningen under helåret 2025 på 96%.

Avlösning och ledsagning förväntar på årsbasis ett underskott på 900 tkr. Antalet timmar förväntas under helåret ligga under det planerade motsvarande ett intäktsbortfall på ca 2 500 tkr. Ett lägre uppdrag innebär att personalkostnaderna måste anpassas. Under de senaste åren har antalet timmar inom avlösning och ledsagning minskat samtidigt som verksamheten anpassat sin organisation utifrån heltid som norm med en ökad professionalisering av verksamheten. Liten andel timanställda har dock medfört minskad flexibilitet och anpassning av organisationen till ett lägre uppdrag tar längre tid. Intäktsbortfallet matchas inte fullt ut med ett överskott på personalkostnader. Personalkostnaderna förväntas generera ett överskott på ca 1 600 tkr.

Övrig förebyggande verksamhet förväntas generera ett överskott på 2 600 tkr bland annat på grund av tjänster under rekrytering.

Myndighetsavdelningen

Egen verksamhet utfall

Myndighetsavdelningens utfall för perioden är ett överskott på 1 817 tkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

Egen verksamhet prognos

Myndighetsavdelningen prognostiserar ett underskott på 300 tkr för helåret vilket beror på ökad bemanning av personal under resterande del av året samt ökade inhyrningskostnader inom enheten SVU/Korttid.

Stab och gemensam verksamhet

Utfall

Totalt redovisas ett överskott för perioden på 34 380 tkr.

För förvaltningens stabsavdelningar redovisas ett överskott på 4 114 tkr. Överskottet kan hänföras till tjänster under rekrytering.

Gemensam verksamhet redovisar ett överskott på 30 266 tkr varav 18 000 tkr är centralt budgeterad buffert. Centralt budgeterade medel förklarar resterande överskott.

Prognos

Totalt för stab och gemensam verksamhet prognosticeras ett överskott på 26 700 tkr.

Staben prognostiserar ett underskott på årsbasis motsvarande 300 tkr. Tjänster under rekrytering samt vakanshållning förväntas generera ett överskott på 1 500 tkr. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen ansvarar för den operativa delen av Malmö stads larmcentral och prognostiserar underskott på 1 800 tkr på helåret.

Förvaltningens gemensamma verksamhet prognostiserar ett överskott på 27 000 tkr vilket motsvarar budgeterad buffert.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Nämnden har en investeringsram på 45 000 tkr. För perioden januari till augusti har nämnden förbrukat 7 367 tkr. Helårsprognosen uppgår till 30 000 tkr.

Anledningen till att nämnden lämnar tillbaka medel är främst att uppstarten av ett nytt boende, 10 000 tkr, inte kommer att genomföras under året. Det är även en del inköp av inventarier som klassificerats som drift istället för investering samt utredningar och avtal som behöver falla på plats.

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Prognos 2026	Utfall 2025	Förändring i %
Intäkter	4 230 912	4 403 245	-3,9
Kostnader	-8 315 304	-8 246 421	0,8
Nettokostnad	-4 084 392	-3 843 176	6,3

Analys av nettokostnadsutveckling

Minskade intäkter och låg ökning av kostnader beror på förändrad redovisningsprincip för internt köp/sälj inom verksamhet myndighet.

Nettokostnadsökningen på 6,3% beror på pris- och lönekomensation, samt ökad bemanning relaterat till ökad vårdtyngd. Den ökade bemanningen avser framför allt särskilt boende, hemtjänsten och hälso- och sjukvård i hemmet.

Även ökade kostnader för köp av verksamhet, både internt och externt påverkar nettokostnaden.

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	189 222	186 842	2 380
Övriga intäkter	4 041 690	3 956 939	84 751
Totala intäkter	4 230 912	4 143 781	87 131
Lönekostnader	-2 442 491	-2 401 970	-40 521
PO-Pålägg	-993 135	-976 426	-16 709
Övriga personalkostnader	-868	-168	-700
Totala personalkostnader	-3 436 494	-3 378 564	-57 930
Lokal- och markhyror	-250 692	-250 692	0
Övriga kostnader	-4 583 263	-4 554 062	-29 201
Avskrivningar	-38 785	-38 785	0
Totala övriga kostnader	-4 872 740	-4 843 539	-29 201
Nettokostnad exkl. finansnetto	-4 078 322	-4 078 322	0
Kommunbidrag	4 084 392	4 084 392	0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-6 070	-6 070	0
Resultat	0	0	0
Nettokostnad	-4 084 392	-4 084 392	0

Avvikelsen på övriga intäkter beror delvis på riktade statsbidrag när nämnden budgeterat 90% av förväntade intäkter. Dels beror avvikelsen både på övriga intäkter och personalkostnader på intern hantering av riktade statsbidrag, samt ökad bemanning inom ordinärt boende hänförligt till ökade volymer och vårdtyngd.

Uppdatering investeringar 2027

Investeringsutgifter 2027 samt plan för 2028-2032 (belopp i tkr)

Investeringsstyp	Begäran 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Inventarie r/Lokalan passninga r	90 000	50 000	70 000	70 000	70 000	70 000
Summa investeri ngsram	90 000	50 000	70 000	70 000	70 000	70 000

I budgetskrivelsen begärde nämnden för år 2027 en investeringsram på 50 000 tkr. I tabellen var dock beloppen felaktigt angivna i mkr och inte i tkr som efterfrågas.

Inför 2027 begär nämnden ytterligare 40 000 tkr i investeringsram, totalt 90 000 tkr. Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att utreda modeller för matdistribution av kyld mat. Arbetet pågår för fullt med att utreda hur en sådan lösning kan se ut. Staden har anlitat en storköksarkitekt för att ta fram ritningar på de kök som skulle kunna vara aktuella för ombyggnad för att kunna laga och hantera måltiderna. I budgetskrivelsen utgick nämnden från att ombyggnaderna förmodligen skulle läggas på hyran men nu är bedömningen att de eventuellt kommer tas som en investering hos nämnden. Då det är olika fastighetsägare till de olika lokalerna kan förhandlingarna landa olika. Storköksarkitekten har nyligen anlitats och det är mycket osäkert hur stor kostnaden kommer att bli samt vad som eventuellt blir investering och vad som blir ökad hyreskostnad.